

Algemeen	
Onderwerp	Programma Cultuur en Recreatie 2020 - 2023
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Marlies van der Linden
Eenheid	Sturing
E-mail	m.vanderlinden@regiogv.nl
Kenmerk	19.0011572
Datum	20 juni 2019

Voorstel

1. Het uitvoeringsprogramma Cultuur en Recreatie 2020 – 2023 vaststellen.
2. De coördinatie en uitvoering (Regioconservator, Toerisme Gooi & Vecht, Routebureau) van het programma onder te brengen bij Regio Gooi en Vechtstreek.
3. De gemeenten dragen aan de financiering van de Regioconservator voor het jaar 2020 incidenteel een bedrag van €60.000,- bij. Voor de structurele financiering vanaf 2021 e.v. wordt voor de zomer van 2020 een besluit genomen.
4. Voor de financiering van het Erfgoedfestival 2020 wordt het restbudget Floriade ingezet.

Aanleiding

De samenwerking op Cultuur, Erfgoed, Recreatie en Toerisme is in 2016 opgestart en heeft zich ontwikkeld tot het programma CERT. Dit programma beoogt vanuit regie en verbinding de onderlinge, bovenlokale samenwerking te bevorderen van cultuur-, erfgoed-, recreatie- en toerisme-organisaties. CERT richt zich op de versteviging van de gezamenlijke identiteit van de regio Gooi en Vechtstreek. Het gaat onder meer om de positionering van de regio als aantrekkelijke plek om te wonen, te recreëren, te bezoeken en te verblijven.

Gedurende de looptijd zijn binnen het programma de volgende werklijnen/thema's benoemd:

1. Infrastructuur Cultuur & Erfgoed
2. Cultuureducatie en cultuurparticipatie
3. Cultuurmarketing
4. Recreatie en Toerisme

Verschillende onderdelen van CERT lopen af in 2019/2020 en zijn incidenteel gefinancierd. Ter voorbereiding op de planvorming voor de komende periode is een evaluatie gestart, waarbij Eric van der Want is gevraagd een advies op te stellen. Dit voorstel is mede op basis van dit advies tot stand gekomen.

In het adviesrapport 'CERT werkt' wordt geadviseerd om een omslag te maken van beleid naar uitvoering. Daarnaast staat dat er op het gebied van cultuur en erfgoed twee onderdelen zijn waarop de regiogemeenten willen samenwerken vanwege bewezen resultaat: het behoud van de regioconservator en het Erfgoedfestival Gooi & Vecht.

Op het gebied van recreatie en toerisme is het wenselijk om naast de reguliere activiteiten in te zetten op het regionale recreatieve routenetwerk. Hier is in 2018 een start mee gemaakt.

Doel

Een nieuwe fase van het programma Cultuur en Recreatie vraagt om een andere werkwijze en nieuwe taakverdeling tussen overheid, cultuur- en erfgoedsector en recreatie en toerisme. Het doel is om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat zowel voor de overheden, de culturele instellingen en de betrokkenen op het gebied van cultuureducatie, erfgoed, recreatie en toerisme helder en werkzaam is.

Gezamenlijk ambitie Cultuur en Recreatie

Door de unieke identiteit (groen, creatief en monumentaal) met de vele beeldbepalende parels te versterken en verder uit te dragen, wordt de culturele identiteit van Gooi en Vechtstreek verder

gepositioneerd. Uitgangspunt daarbij is om de regio uit te dragen als aantrekkelijk gebied om te bezoeken, te recreëren en te verblijven. Dit levert op meerdere vlakken winst op: economisch, cultureel en maatschappelijk.

Basis daarbij zijn de kwaliteitsplekken die de diverse kwaliteiten van Gooi en Vechtstreek uitdragen:

1. Kustlijn en havens langs de Zuiderzee
2. Buitenplaatsen en Plassengebied
3. Kunstdorpen
4. Fortenland
5. Mediastad

Ook zijn de uitkomsten van de inspiratiesessies meegenomen bij het opstellen van dit uitvoeringsprogramma.

De verschillende onderdelen van het uitvoeringsprogramma Cultuur en Recreatie (zoals de Regioconservator, Toerisme Gooi & Vecht, Routebureau) dragen bij aan de gezamenlijke ambities (het versterken van de regionale culturele identiteit en bijdragen aan de economische ontwikkeling). Om integraliteit te waarborgen worden deze werkzaamheden allen ondergebracht bij de Regio Gooi en Vechtstreek.

In de periode 2020 – 2023 ligt de focus van het programma op een viertal doelen:

1. *Promotie: communicatie, informatie en gastheerschap*
De regio Gooi en Vechtstreek is een uniek gebied met diverse kwaliteiten en vele beeldbepalende parels. Het is belangrijk om dit naar bezoekers te communiceren en bezoekers te informeren over alle (toeristisch-recreatieve) mogelijkheden. Belangrijke voorwaarde daarvoor is de samenwerking met ondernemers en culturele instellingen.
2. *Evenementen: Erfgoedfestival + onderzoek ander festival/evenementen*
Met beeldbepalende evenementen wordt de identiteit van de regio versterkt en zichtbaar gemaakt. Deze kunnen alleen waargemaakt worden door samenwerking te stimuleren tussen instellingen, ondernemers en de overheid.
3. *Bereikbaarheid/toegankelijkheid*
De fysieke bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde om bezoekers te enthousiasmeren voor een bezoek aan de regio. Dit betreft zowel bereikbaarheid over de weg (auto, fiets, OV), spoor en water. De bereikbaarheid en toegankelijkheid van het gebied en van de bezienswaardigheden moet worden verbeterd.
4. *Cultuureducatie met kwaliteit (CmK)*
Scholen in het primair onderwijs in staat stellen om samen met de culturele omgeving kwalitatief goede cultuureducatie duurzaam te verankeren in het curriculum en de kunstzinnige en culturele ontwikkeling van leerlingen te bevorderen. Dit project heeft een looptijd tot eind 2020.

Argumenten

1. Uitvoeringsprogramma Cultuur en Recreatie 2020 – 2023 vaststellen

Op basis van de kwaliteitsplekken, opbrengsten van de inspiratiesessies, de regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022 en het adviesrapport 'CERT werkt' is het uitvoeringsprogramma Cultuur en Recreatie 2020 – 2023 opgesteld (bijlage 2). De activiteiten uit het gezamenlijke uitvoeringsprogramma Cultuur en Recreatie 2020 – 2023 leveren een bijdrage aan het verder uitdragen en versterken van de regionale culturele identiteit. Ook dragen de activiteiten bij aan de economische ontwikkeling van de regio.

2. Coördinatie en uitvoering (Regioconservator, Toerisme Gooi & Vecht, Routebureau) van het programma onderbrengen bij Regio Gooi en Vechtstreek

De verschillende onderdelen (Regioconservator, Toerisme Gooi & Vecht, Routebureau) dragen bij aan de gezamenlijke ambities (het versterken van de regionale culturele identiteit en bijdragen aan de economische ontwikkeling). De regioconservator is de 'verhalenverteller' (verhaal van de regio vertellen/uitdragen) en Toerisme Gooi & Vecht (inclusief het Routebureau) is de 'motor' achter de

verhalenverteller. Zij zorgen voor het daadwerkelijk uitdragen en concreet maken van de initiatieven en activiteiten. Door deze werkzaamheden onder te brengen bij Regio Gooi en Vechtstreek wordt de integraliteit gewaarborgd.

3. Financiering Regioconservator

De jaarlijkse kosten voor de regioconservator bedragen €110.000,-. Deze kosten zijn onderverdeeld in €70.000,- (aanstelling regioconservator) en €40.000,- ten behoeve van activiteiten en inhuur personeel. Financiering vindt plaats door halvering van de regionale programmacoördinatie (€50.000,-) en een aanvullende bijdrage van gemeenten (€60.000,-, verdeeld op basis van inwoneraantal).

Naar aanleiding van het directieoverleg van 13 juni 2019 is nu voorgesteld om de regioconservator voor één jaar te financieren en voor de zomer van 2020 een definitieve beslissing te nemen over de structurele inzet van de regioconservator.

Op dit moment is nog niet helder of de gemeente Stichtse Vecht structureel gebruik gaat maken van de diensten van de regioconservator (en daaruitvolgend daaraan mee gaat betalen). Indien de gemeente Stichtse Vecht gebruik maakt van de diensten van de regioconservator bedragen de kosten per gemeente:

Gemeentelijke bijdrage excl. Stichtse Vecht

Aantal inwoners	1-1-2018	Aandeel %	gemeentelijke bijdrage €
Blaricum	10.795	4%	2.560
Gooise Meren	57.337	23%	13.599
Hilversum	89.521	35%	21.232
Huizen	41.369	16%	9.812
Laren	11.146	4%	2.644
Weesp	19.147	8%	4.541
Wijdmeren	23.659	9%	5.611
TOTAAL	252.974	100%	60.000

Indien de gemeente Stichtse Vecht geen gebruik maakt van de diensten van de regioconservator bedragen de kosten per gemeente:

Aantal inwoners	1-1-2018	Aandeel %	gemeentelijke bijdrage €
Blaricum	10.795	3%	2.040
Gooise Meren	57.337	18%	10.836
Hilversum	89.521	28%	16.918
Huizen	41.369	13%	7.818
Laren	11.146	4%	2.106
Weesp	19.147	6%	3.618
Wijdmeren	23.659	7%	4.471
Stichtse Vecht	64.513	20%	12.192
TOTAAL	317.487	100%	60.000

4. Financiering Erfgoedfestival 2020

De gevraagd financiële bijdrage van de gemeenten aan het Erfgoedfestival 2020 bedraagt €110.000,-. Onderdeel van dit budget is de personele inzet van de Regioconservator (€40.000,-). Het resterende bedrag voor de gemeenten (€70.000,-) kan gedekt worden uit het resterende Floriade budget (ondergebracht bij de Regio). Aan gemeenten wordt daarom geen extra financiële bijdrage voor het Erfgoedfestival 2020 gevraagd. Voor het Erfgoedfestival 2022 volgt t.z.t. een apart voorstel.

Kanttekeningen

- Het uitvoeringsprogramma is binnen de voorgestelde begroting alleen haalbaar als de coördinatie en uitvoering bij één organisatie worden ondergebracht. Dit is ook de reden dat - in afwijking van de afspraken die tijdens het portefeuillehoudersoverleg op 17 mei jl. gemaakt zijn - de toekomst van Toerisme Gooi & Vecht toch in het voorstel is meegenomen. Het onderbrengen van alle werkzaamheden bij één organisatie is o.a. de enige manier om de werkzaamheden voor het Routebureau te kunnen continueren, zonder dat er extra financiële middelen van gemeenten nodig zijn.
- De wensen m.b.t het programma van de regioconservator zijn groter dan het uitvoeringsbudget. Daardoor is fondsenwerving een belangrijk onderdeel in de functie.
- Besluitvorming die afwijkt van de voorstellen kan leiden tot consequenties ten aanzien van het huidige personeel (bv. frictiekosten).
- Met de MRA zijn afspraken gemaakt over de inzet ten aanzien van het trekkerschap programmalijn toegankelijkheid. Bij afwijkende besluitvorming moet bezien worden op welke wijze aan deze toezegging tegemoet kan worden gedaan.

Financiën

Het programma CERT is in de jaren 2017-2019 grotendeels gefinancierd uit incidenteel budget vanuit de Regio en subsidies van het Mondriaanfonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie. De coördinerende inzet voor recreatie & toerisme kan worden vervuld door aanwezige capaciteit bij Regio Gooi en Vechtstreek. De regioconservator en bijdragen voor de festivals behoeven extra financiering vanuit de regiogemeenten.

De technische verwerking van de financiële consequenties wordt verwerkt in de Berap.

Onderdeel	Schatting kosten (p/j)	Incidenteel / structureel	Dekking
1. Programmacoördinatie	€ 50.000	Structureel	Regiobegroting
2. Coördinatie routenetwerken Toerisme Gooi & Vecht (Routebureau)	€ 50.000	Structureel	Regiobegroting
3. Toerisme Gooi & Vecht (excl. Partnerinkomsten, incl. Stichtse Vecht)	€218.343	Structureel	Regiobegroting
4. Regioconservator	€ 110.000	Incidenteel voor 2020	Regiobegroting (€50.000) plus gemeentelijke bijdrage (€60.000)
5. Erfgoedfestival 2020	€ 70.000	Incidenteel	Regiobegroting (reserve Floriade)

Uitvoering

Er komt een lichte regionale programmacoördinatie die zich richt op bestuurlijke afstemming en coördinatie, afstemming en belangenbehartiging bij provincie en bovenregionale verbanden (MRA en Regio Utrecht). Bovenregionale lobby en belangenbehartiging in samenwerking met Provincie en MRA is van groot belang, juist nu ook het rijk meer inzet op een samenhangende ontwikkeling van stedelijke regio's.

Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking

Het programma Cultuur en Recreatie blijft onderdeel van het portefeuillehoudersoverleg Fysiek Domein. De huidige bestuurlijke vertegenwoordiging blijft intact en het programma behoudt de huidige bestuurlijke trekker. Het ambtelijk overleg blijft behouden en richt zich op de uitvoering van projecten (de frequentie van het overleg gaat omlaag). Indien ambtenaren bereid en in staat zijn om projecten te trekken of penvoerder van een project te zijn, wordt dit gestimuleerd. Dit betreft een afweging per project.

Regioconservator

In de afgelopen jaren zijn door de regioconservator mooie resultaten bereikt. Eén van deze resultaten is het Erfgoedfestival. In bijlage 3 zijn enkele behaalde resultaten beschreven en in bijlage 4 is een

brief opgenomen van de deelnemende organisaties aan de Mondriaanwerkgroep waarin zij o.a. ingaan op de rol van de regioconservator. Het is noodzakelijk om de functie van de regioconservator (28 uur per week) voor meerdere jaren te garanderen. Dit om de kwetsbaarheid op te vangen en professionalisering van de regionale kleine instellingen te ondersteunen. Het ondersteunings- en samenwerkingsplan van de regioconservator wordt ingevuld op basis van de verzoeken van de culturele instellingen en wordt besproken en vastgesteld in de regionale Mondriaanwerkgroep. De regioconservator heeft tussentijds overleg met individuele medewerkers van de in de regio gevestigde instellingen en organisaties, gemeentelijke ambtenaren Cultuur en Recreatie en Toerisme Gooi & Vecht.

Culturele instellingen

Bij gebundelde samenwerking binnen de sector komt de invulling en uitvoering van het inhoudelijke Cultuur en Recreatie programma in belangrijke mate bij de partners zelf in de sector te liggen:

- De gemeenten ondersteunen en versterken de positie van de samenwerkende instellingen (te weten het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, Muziekcentrum van de Omroep, Singer Laren, Rijksmuseum Muiderslot, Forteiland Pampus en het Nederlands Vestingmuseum) en maken hen in de komende vier jaar leidend in de uitrol van het verhaal van de regio. Zij worden hierbij ondersteund door de coördinator vanuit de Regio en de regioconservator. Deze instellingen hebben een aanjagende rol en betrekken kleinere instellingen.
- De conservator ondersteunt kleinere instellingen bij collectiebeheer en uitwisseling, communicatie, digitalisering en kennisdeling.
- Realisatie van jaarlijkse of tweejaarlijkse festivals:
 - Erfgoedfestival
 - Overige festivals/evenementen die de identiteit van de regio versterken en zichtbaar maken, bijvoorbeeld Wonderfeel, Grachtenfestival of regionale inbedding van de Dutch Media Week.

Toerisme Gooi & Vecht

Toerisme Gooi & Vecht speelt een belangrijke rol bij het positioneren van de regio als aantrekkelijk gebied om te wonen, te recreëren, te bezoeken en te verblijven. Toerisme Gooi & Vecht speelt hiermee – net als de Regioconservator en het Routebureau – een belangrijke rol bij het realiseren van de gezamenlijke ambities (het versterken van de regionale culturele identiteit en bijdragen aan de economische ontwikkeling). Toerisme Gooi & Vecht (inclusief het Routebureau) zorgt voor het daadwerkelijk uitdragen en concreet maken van initiatieven en activiteiten. Toerisme Gooi & Vecht zet in op vier belangrijke pijlers: 1. Informatievoorziening; 2. Gastheerschap; 3. Relatiebeheer en 4. Productontwikkeling.

Regionale marketingactiviteiten worden in nauwe samenwerking met lokale en bovenregionale marketingpartners uitgevoerd. Naar aanleiding van het uitvoeringsprogramma cultuur en recreatie 2020-2023 wordt met Hilversum Marketing afgestemd welke activiteiten zij kunnen uitvoeren.

Op het gebied van marketing en promotie zal ook de cultuur- en erfgoedsector in de komende jaren nauw moeten optrekken met de lokale, gemeentelijke marketingorganisaties en ondernemers. Toerisme Gooi & Vecht heeft hier samen met de regioconservator een verbindende rol.

De meest efficiënte en gewenste organisatievorm voor Stichting Toerisme Gooi en Vecht is onderzocht. Vanuit het bestuur van Stichting Toerisme Gooi en Vecht is de wens geuit om de administratieve lasten elders bij een stevige organisatie te beleggen en vooral in te zetten op de positionering van de regio en op een nauwere samenwerking met de ondernemers. Door de krachten van Toerisme Gooi & Vecht, de regioconservator en het Routebureau te bundelen binnen het regionale programma Cultuur en Recreatie, kan op een efficiënte manier gewerkt worden aan de gezamenlijke ambities. De resultaten van het onderzoek naar de gewenste organisatievorm zijn positief over de optie om de Stichting Toerisme Gooi en Vecht op te heffen en onder te brengen bij de Regio Gooi en Vechtstreek.